

ABVV : WANNEER EEN ERNSTIGE DISCUSSIE OVER DE VAKBOND ?

De sociale verkiezingen zijn alweer een tijdje achter de rug. Iedereen was blijkbaar tevreden. Uit diverse reacties was niet op te maken of één van de grote rivalen terrein had verloren. Je mag het voor waar aannemen dat ze mekaar geen krimp hebben toegegeven. Hoewel, was het resultaat van deze krachtmeting niet een beetje ontgoochelend voor het ABVV ? Volgens de grote syndicale leiders moet je dit kunnen relativeren. De cijfers zijn immers zo moeilijk te vergelijken. De samenstelling van het kiezersvolk is immers niet meer dezelfde als de vorige keer. In sommige bedrijven waren vier jaar terug geen lijsten. In andere bedrijven was het net omgekeerd. En vergeet vooral het fenomeen van de kaderlijsten niet. Kortom, er is wat te nemen en te geven wanneer je de verkiezingsuitslagen begint te analyseren. De ene verliest hier, de andere wint daar, en zo komen beiden nog mooi uit het gevecht. Wanneer je echt zou verliezen, dan kan je dat als vakbond aan de achterban zeker niet kenbaar maken, want iedereen heeft zijn best gedaan en ontmoediging is alleszins een slechte heelmeeester. Ook al worden er klappen uitgedeeld, vakbond of partij staat altijd met een zachte balsem klaar om eventueel gekwetste leden binnen vier jaar weer de ring in te sturen.

Toch laait het ABVV niet van enthousiasme na de laatste voorstelling. Er zal weer een tijdje over heen gaan alvorens Vandembroucke en Co weer uit de comateuse toestand zullen ontwaakt zijn. Inmiddels kunnen de militanten zich gesterkt voelen in de wetenschap dat het ABVV niet gestraft werd voor haar verzet tegen de regeringspolitiek. Deze merkwaardige interpretatie van de verkiezingsuitslag konden we inderdaad optekenen. Je kan ze niet eens tegenspreken, maar je zou even goed kunnen stellen dat het ACV geen pandoering kreeg voor haar regeringsvriendelijke opstelling en dat is pas stof om over na te denken. Heel wat werknemers

trekken er zich geen fluit van aan dat Jef Houthuys de hele tijd een beschermende hand boven Martens en zijn kornuiten heeft gehouden. Dat ze voor Staf, Jan en Piet in hun bedrijf hebben gekozen en daarin Martens-Gol niet herkennen verandert niets aan die vaststelling. Het ABVV heeft gedacht munt te kunnen slaan uit de pogingen om de nationale politiek met de verkiezing voor ondernemingsraden en comitees te vermengen. Het ABVV heeft de weddenschap verloren. Hadden werklozen, gepensioneerden en werknemers in nep-statuten mogen meestemmen, het resultaat had er vast anders uitgezien. Maar driewerf helaas, zo werkt het systeem nu eenmaal niet. Het zijn enkel de werkenden met een vast arbeidscontract, die het mooie weer maken bij de sociale verkiezingen en die dus de machtsverhoudingen tussen de vakbonden bepalen. Vanuit dit perspectief bekeken ziet de toestand er voor het ABVV niet bepaald geruststellend uit. Verschuivingen in de sociologische samenstelling van de werkende bevolking spelen niet direct in het voordeel van de socialistische vakbond. Die verschuivingen hebben o.m. te maken met de scholingsgraad van de werknemers, met de afbrokkeling van grote industriële concentraties en met de ontwikkeling van de tertiaire sektor. Het socialistische bediendensyndicalisme kan tot nu toe geen voltrefter worden genoemd. Het kadersyndicalisme is gewoon een catastrofe. Gelukkig zijn er nog de openbare diensten, maar hoelang zal dat bastion nog standhouden ?

Alsof dit alles nog niet genoeg zou zijn, moeten we ook nog een toenemend corporatisme en zeg maar individualisme vaststellen. De regeringspolitiek van de laatste jaren heeft deze tendensen trouwens sterk aangewakkerd. Terugschroeven zal niet eenvoudig zijn. Het is inderdaad geen optimistisch toekomstbeeld dat we hier contereften, althans niet voor de socialistische bonden. We hopen ons natuurlijk te vergissen, zoals we eveneens hopen dat we voortgaan op valse indrukken wanneer we denken dat het ABVV niet meer weet op welk been het moet dansen. De grote bezinning blijft uit. De nieuwe strategie is met geen telescoop te bespeuren. De bewering dat de vakbond in crisis verkeerd is haast een gemeenplaats geworden en toch blijven sommige vakbondsverantwoordelijken dit ontkennen of ze maken er zich niet druk over. Dat is van alle vaststellingen de meest onrustwekkende. Plannen om een alternatief te ontwikkelen blijven in het dak steken. Zonder het ACV kan er toch niets. Tot dit besluit zijn sommigen, en niet eens de

minsten, gekomen. Tegelijk stelt men echter vast dat het ABVV vooruitgang heeft geboekt waar strijd is geleverd. Of je daaruit zo-
maar een pleidooi voor een meer strijdbare vakbond kan halen is
een discussie waard. Het staat inmiddels echter vast dat de meest
strijdbare militanten niet steeds op het applaus van hun leiders
mochten rekenen.

Dit alles zou tot nadenken moeten aanzetten. Een ruime discussie
dringt zich op en die discussie is vanzelfsprekend ruimer dan het
debat over de opvolging van enkele syndicale leiders. Een ant-
woord op de vakbondstwijfels moet mogelijk zijn. Of is het enige
antwoord een regeringsdeelname van de socialistische partij? Er
zijn er die vurig uitzien naar een kabinet met een roze kleur. Mocht
dat de enige redding zijn, dan is de onmacht groot.